Koirarodut

airedalenterrieri

Järjestä karkean turkin ja parran asianmukainen hoito. Yhdistä hajutyöskentely, palkitseva opetus ja lenkit rauhoittumiseen.

07 · 11 · 2026

Koko	Aikuispaino (kg)
Suuri	**Ei ilmoitettu viitatussa lähteessä**

Tavallinen elinikä (vuotta)	Turkki
> 10 vuotta	**Karkea ja jäykkä**

Alkuperä
Iso-Britannia

Rotu auttaa valmistautumaan, mutta se ei ole diagnoosi eikä hoitomääräys. Tee yksilöllinen suunnitelma eläinlääkärin kanssa.

Julkaistu rodun viitearvo

Royal Kennel Club: ≤ 60 min / 24 h

Tämä on yhdistyksen yleinen rotuviite, ei kiintiö tai yksilöllinen määräys. Sovita liikunta eläinlääkärin kanssa ikään, liikkumiskykyyn, säähän ja terveyteen; aikataulu on muokattava esimerkki.

Muokattava päiväesimerkki

Rotu auttaa valmistautumaan, mutta se ei ole diagnoosi eikä hoitomääräys. Tee yksilöllinen suunnitelma eläinlääkärin kanssa.

Suunnittele ulkoilu, ruokinta ja lääkitys

Suunniteltu aika	Tehtävä / sovittu määrä
07:00	Lenkki ja haistelu · 20 min
08:00	Ruoka ja vesi

Suunniteltu aika	Tehtävä / sovittu määrä
13:00	Lenkki ja haistelu · 15 min
18:00	Lenkki ja haistelu · 25 min
20:00	Ruoka ja vesi
22:00	Lenkki ja haistelu

Suunnittele ulkoilu, ruokinta ja lääkitys

Käytä rodun hoitovinkkejä lähtökohtana. Huomioi ikä, nykyinen paino, kehon kunto, koko, kunto, terveys, liikkuvuus, luonne, sää ja arki. Sukupuoli yksin ei määritä rutiinia: myös sterilointi tai kastraatio, juoksuaika, tiineys ja imetys vaikuttavat. Keskustele muutoksista eläinlääkärin kanssa.

Varaa aikaa tarpeiden tekemiseen, haisteluun, sopivaan liikuntaan ja lepoon. Pennulle sopivat lyhyet, rauhalliset ulkoilut kasvun ja rokotusohjeiden mukaan; vanha tai liikuntarajoitteinen koira voi tarvita lyhyempiä ja helpompia lenkkejä. Sovita reitti ja vauhti helteeseen ja koiran vointiin. Kirjaa kesto ja vointi, älä noudata kiinteää rotukohtaista määrää.

Yleinen rotukohtainen viite, ei yksilöllinen tavoite. Liikunta sisältää sopivat lenkit ja leikin, ei jatkuvaa juoksua. Alla olevat ajat ovat toimituksellinen esimerkki terveelle aikuiselle, joka jo sietää tämän liikunnan. Sovita kuntoon, säähän ja eläinlääkärin ohjeisiin; älä pakota täyttämään minuutteja.

Siirrä ajat omaan arkeen. Varaa rauhallista palautumista ennen ruokaa ja kysy eläinlääkäriltä ruokailun ja liikunnan välistä. Lisää tarpeelliset ulkoilut. Lääkityksellä on oma määrätty aikataulunsa.

Suunnittele koiran ruokinta

Valitse elämänvaiheeseen sopiva täysravinto. Kirjaa ruokinta-ajat, mitatut annokset, herkut, allergiat ja määrätty erityisruokavalio. Pennut, tiineet ja imettävät koirat tarvitsevat yksilöllisen suunnitelman. Tarkista annokset eläinlääkärin kanssa leikkauksen sekä painon tai aktiivisuuden muutosten jälkeen. Painoväli ei laske kaloreita tai annoksia. Pidä raikasta vettä saatavilla.

Monelle terveelle aikuiselle kaksi ateriaa sopii lähtökohdaksi: 08:00 ja 20:00, 12 tunnin välein. Punnitse sovittu päiväannos, ota palkkiot sivuun ja jaa ateriaosuus. Sama grammamäärä ei sovi kaikille rodun koirille.

Yleinen ruokintaohje vieroitetuille pennuille: alle 4 kuukautta, 4 ateriaa (07:00, 11:00, 15:00, 19:00); 4–6 kuukautta, 3 (07:00, 13:00, 19:00); 6 kuukaudesta alkaen keskustele kahteen siirtymisestä. Ajat ovat esimerkkejä, eivät paastosääntö. Varmista suunnitelma hyvin pienelle pennulle, sairaudessa tai erityisruokavaliossa.

Suunnittele koiran lääkitys

Ajasta vain tälle koiralle määrätyt lääkkeet. Kirjaa nimi, määrätty annos, antotapa, annosväli, aloitus ja lopetus, ruokintaohjeet sekä antaja ja toteutunut aika. Lisää eläinlääkärin ohjeistama ennaltaehkäisy. Kysy klinikalta unohtuneesta annoksesta tai reaktiosta; älä tuplaa annosta tai muuta hoitoa itse. Nuzzleway järjestää muistutuksia, ei määrää lääkkeitä.

Vain jos tämä annosväli on määrätty: 24 tunnin välein → 08:00; 12 tunnin välein → 08:00 ja 20:00; 8 tunnin välein → 06:00, 14:00 ja 22:00. Nämä näyttävät ajoituksen, eivät valitse hoitoa. Varmista klinikalta aloitusaika, ruokinta sekä toiminta myöhästyneen, unohtuneen tai oksennetun annoksen jälkeen.

Jaa hoitoaikataulu

Sopikaa ulkoilujen, ruokintojen ja määrättyjen lääkkeiden vastuuhenkilöt. Jakakaa ajat ja ohjeet perheen tai hoitajan kanssa. Merkitkää tehdyt tehtävät kellonaikoineen ja tekijöineen, jotta seuraava hoitaja voi tarkistaa ne. Kokoa rutiini ja havainnot Nuzzlewayhin ja päivitä suunnitelma tarpeiden muuttuessa.

Esimerkki: ”18:40 — Alex ulkoilutti 25 min, koira lepäsi mukavasti. Iltaruoka antamatta. Tarkista lääkityskirjaus ennen annosta.” Kirjaa toteutuneet ajat ja tehtävät.

Unen ja levon aikataulu

PDSA antaa viitteeksi 14–16 tuntia tai enemmän unta vuorokaudessa, yksilöllisesti vaihdellen. Laske päiväunet ja yöuni; rauhallinen lepo ei aina ole unta.

Ajat tarjoavat 14 h 45 min rauhaa, eivät takaa unta eivätkä tarkoita sulkemista häkkiin. Anna nukkua muulloinkin ja ulkoilla tarpeen mukaan. Mukava saavutettava peti, rauhallinen paikka, päivänvalo ja hämärä yö; vettä aina saatavilla.

Vieroitettujen pentujen unta AKC kuvaa noin 18–20 tunniksi vuorokaudessa, päiväunia usein 30–120 minuuttia. Tarjoa rauhaa lyhyen toiminnan jälkeen ja ulkoilu herätessä. Yölläkin voi tarvita ulkoilua; älä käytä aikuisen aikataulua tai pidä pentua sen vuoksi hereillä.

Hyvin vanhalle tai hauraalle suojaa mukava lepo ilman yleistä tuntimäärää. Helposti saavutettava peti ja apu tarpeisiin. Uusi yövaeltelu, sekavuus, läähätys tai toistuva herääminen vaativat kivun, terveyden ja unirytmin arviointia; älä anna unilääkkeitä itse.

Jaa rauhoittumisaika, arvioitu uni, heräämiset, ulkoilutarve ja auttaja. Vertaa tavalliseen rytmiin; petiaika ei ole sama kuin uniaika.

Selvitä jatkuva tai äkillinen unimuutos, levottomuus tai päiväväsymys. Vaikea herätettävyys, romahdus tai hengitysvaikeus vaativat kiireellistä hoitoa.

Vastasyntynyt: ensimmäiset 2 viikkoa

Ei lenkkejä tai aikuisen ateria-aikoja. Emon kanssa tarkista, että jokainen pentu imee tehokkaasti; älä korvaa toimivaa imetystä pulloruokinnan aikataululla.

Orvolle tai imemättömälle pennulle sovitaan nopeasti eläinlääkärin kanssa koiran maidonkorvike ja opetellaan antaminen. Ensimmäisellä viikolla orvot tarvitsevat yleensä ruokaa 2–4 tunnin välein myös yöllä. Vain sovitulla 3 tunnin välillä: 00:00, 03:00, 06:00, 09:00, 12:00, 15:00, 18:00, 21:00. Määrä riippuu painosta ja tuotteesta.

Pidä pesä lämpimänä, kuivana ja vedottomana, ja mahdollista siirtyminen pois lämmönlähteestä. Kysy ikään sopiva lämpötila; vältä suoraa kuumuutta ja palovammoja. Kylmä tai heikko pentu tarvitsee kiireellistä neuvontaa ennen ruokintaa; älä pakota maitoa tai käytä ruiskua tai letkua ilman opetusta.

Punnitse jokainen pentu grammoina päivittäin nämä 2 viikkoa samaan aikaan ja samassa suhteessa ruokintaan, esimerkiksi 08:00. Kirjaa yksilöt erikseen; kysy nopeasti painon laskusta tai kasvun puuttumisesta.

Emo auttaa tavallisesti tarpeiden tekemisessä. Pyydä orvolle opastus hellään stimulointiin lämpimällä, kostealla vanulla ruokinnan jälkeen ja kirjaa virtsa ja uloste.

Jaa yövuorot: antaja, aika, juotu määrä ohjeistetusta korvikkeesta, paino ja muutokset. Sovi seuraava tarkistus ennen vuoronvaihtoa.

Imemättömyys, kylmyys, voimakas heikkous, jatkuva itku, ripuli tai hengitysvaikeus vaativat kiireellistä eläinlääkärin neuvontaa. Älä odota seuraavaa ruokintaa.

Pentu

Älä käytä aikuisen liikuntaminuutteja. Suunnittele kevyitä ulkoiluja heräämisen, aterioiden ja leikin yhteyteen ja lepoa väliin. Kysy kasvusta ja turvallisista kontakteista; kiinteällä 5 minuutin säännöllä ikäkuukautta kohti ei ole tieteellistä näyttöä.

läkäs tai liikuntarajoitteinen

Jaa siedetty liikunta helpompiin ulkoiluihin. Kirjaa jäykkyys, ontuminen tai hidas palautuminen ja pyydä tällöin eläinlääkäriä määrittämään kestot. Ikä yksin ei edellytä ruoan vaihtoa tai kaiken liikunnan lopettamista.

Sukupuoli ja lisääntymistilanne

Suosi juoksuaikana rauhallisia reittejä ja estä ei-toivottu astuminen. Tarkista leikkauksen jälkeen paino ja annokset, älä muuta lenkkiminuutteja automaattisesti. Tiineys ja imetys vaativat yksilöllisen suunnitelman; sukupuoli yksin ei määrää eri kellonaikoja.

Hyvin iäkäs tai hauras: mukavuus ensin

Hauraus ei ala tietystä syntymäpäivästä. Nousemisvaikeus, uupuminen ja ruokahalun tai unen muutokset ovat tärkeämpiä kuin aikuisen liikuntaminuutit.

Tarjoa tarpeidentekomahdollisuus herätessä, aterioiden yhteydessä ja ennen nukkumista. Esimerkkitarkistukset: 07:00, 12:00, 18:00, 22:00 sekä lisäulkoilut tarpeen mukaan. Pyydä sopivat lenkkiajat eläinlääkäriltä; jos lyhytkin ulkoilu on vaikea, sovi avusta äläkä pakota.

Kirjaa esimerkiksi 08:00 ja 20:00 mukavuus, syöty määrä, juomisen muutokset, tarpeet, nouseminen, uni ja kiinnostus mieluisiin asioihin. Ajat eivät rajoita hoitoa.

Käytä pitävää alustaa, mukavaa helposti saavutettavaa petiä sekä helposti saatavaa vettä ja ruokaa. Pidä reitit tuttuina; kysy tukivaljaista, jos nouseminen vaatii apua.

Kirjaa tarjottu ja syöty ruoka sekä ilmoita painon tai lihasten vähenemisestä. Älä vähennä ruokaa tai proteiinia automaattisesti iän vuoksi, pakkosyötä tai muuta määrättyä ruokavaliota. Tarkista lääkkeet ja lisät eläinlääkärin kanssa ja kirjaa annetut annokset.

Sovi kivunhoidosta, yöhoidosta ja tarkistuksista. Jos mukava lepo tai mieluisat asiat katoavat, keskustele elämänlaadusta ja palliatiivisesta tuesta.

Romahdus, hengitysvaikeus, äkillinen kyvyttömyys nousta, voimakas kipu tai virtsaamattomuus vaativat välitöntä hoitoa. Uusi sekavuus, ruokahaluttomuus tai toistuvat kaatumiset pitää arvioida nopeasti, ei vain tulkita vanhuudeksi.

Uni ja rauhallinen lepo

Lepoajat ovat mahdollisuuksia, eivät unitavoitteita tai sulkemisaikoja. Lepoa saa olla muulloinkin; ruokinta, tarpeet ja apu myös yöllä menevät edelle.

Muokattava päiväesimerkki

Suunniteltu aika	Tehtävä / sovittu määrä
22:45–06:30	Uni ja rauhallinen lepo
09:00–12:00	Uni ja rauhallinen lepo
14:00–17:00	Uni ja rauhallinen lepo
20:30–21:30	Uni ja rauhallinen lepo

Yhteinen hoitolomake

Yhteinen hoitolomake

Suunniteltu aika	Tehtävä / sovittu määrä	Toteutunut aika / tekijä	Huomiot / seuraava vaihe

Lähteet ja lisälukemista

- Royal Kennel Club
- PDSA
- AKC
- AAHA
- VCA
- UK Pet Food
- PDSA
- FDA
- Merck Veterinary Manual
- AAHA
- AAHA

Valmisteltu tekoälyn ja omien tekoälykuvien avulla. Ei riippumatonta eläinlääkärin tai äidinkielistä tarkastusta. Noudata yksilöllistä eläinlääkärin suunnitelmaa.